

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 29. De mortificando abusu detegendi arcana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

DE MORTIF. VOLVNT. 517

*nō prafumāt quia nō est difcipul^{us} fuper Matt. 23.
magiftrū. nec feruus fuper Dominū fuū.*

CAPVT XXIX.

*De mortificando abufu detegen-
di arcana.*

ALIVS lingue abufus eft, pateface-
te arcana, vel que in secreto audi-
ta fūt, vel certè filentiū poftulant, non
quidē quādo eū zelo caritatis patefa-
cta fūt ei, qui malo mederi poteft, aut
zelo iuftitiæ ei, cui ratione iurifdictio-
nis incūbit illa cognofcere, fed alijs qui
bus neutra conditio ineft; idq; facere,
nō alia de caufa, quā quia ita collibuit,
aut vt gratia aliqua apud audientes in-
catur; hic enim abufus corrigendus
eft, & ftudio mortificationis tollendus.

Erunt quidam in hoc genere tam-
lene, vt quoties in secreto alicuius no-
titiā venēre, cōrinere fe nequeāt, quin
confefsim illud prodant fuis amicis,
imò cupidi funt talium rerū expilcan-
darū, tantū vt alijs poftea cōmemo-
rēt, ac deniq; faciunt cum magno au-
ditorū offēdiculo, dū fæpenumerò fit,
vtprefentes adfint de quibus fermo in-
fitur. Hi funt, inquit Scriptura fa-
ctā, fimiles mulieri parturētī, que vbi
hora

Eccl. 19.

hora partus aduenerit, non potest
 parere: & infantibus, qui simulati
 nati sunt non possunt se continere a
 erimis, ac denique cani sagitta cōtinu
 qui quiescere nequit, nisi sagitta extra
 sit. Sic illi non antè quietem capere
 possunt, quàm arcanum suum in alie
 rum sinum effuderint. Et sæpè cupi
 ditate multa effutiendi cōseruntur
 vt non solum vīsa & audita narrent,
 sed etiam quæ de alijs suspicantur &
 imaginantur, licet reuera ignorent
 facta esse. Atque hi sanè silentij anti
 doto prorsus indigent, ad superandam
 nimiam loquacitatem, & opus habent
 audire illud Spiritus sancti dictum.
*Audisti verbum aduersus proximum
 tuum, commoriatur in te, fideus qui
 niam non te dirumpet.* Loquitur autē
 de verbo arcano ex cuius diuulgatio
 ne nullus sequitur fructus: nam si pa
 tet fiat ei, de quo dictum, non sequitur
 nisi contristatio, si autem alteri, sequi
 tur infamatio. Vnde B. BASILIUS anno
 tauit, naturam, hoc est, Deum naturam
 auctorem binas aures quidem, sed
 linguam tantum vnam dedisse, vt in
 telligeremus non omnia quæ audire

Eccli. 19.

*de vera
 virgin.*

DE MORTIF. VOLVNT 519

ur, esse enucianda, sed quædam, vt
sunt arcana, tegenda silentio. *Qui de Eccl. 27.*
nudas, inquit scriptura, arcana amici,
fidem perdit, id est, fidelitatem, quam
debet Deo & hominibus.

CAPVT XXX.

De alijs lingue abusibus, vt mendacio
rum & fictionum, corrigendis & mortifi-
candis.

MULTI eorum, qui Deo seruire
ceperunt, operam quidem
collocant in cauendis menda-
cijs proximo perniciosis, sed non in ca-
uendis iocosis, minus autem in ijs,
quæ profunt alicui, vel damnum tol-
lunt, imò non desunt, qui arbitrentur
se non peccare, si vtiliter mentiantur.
Hæc praua affectio singulari cura mor-
tificanda est, nullum præstando locum
mendacio siue iocoso, siue fructuoso.
Certissimum enim est quodeunque
mendacium veri nominis esse pee-
ratum, quo Deus offendatur: ac pro-
inde neque ad liberandum aliquem
à morte